

АМЕРИКА ПІДПИРАЄ КОНФЕРЕНЦІЮ ЧОТИРЬОХ ДЕРЖАВ

ВАШИНГТОН. — Стівен Ерлі, секретар президента Рузвельта, заявив газетарям, що президент Рузвельт радується, що його заходам удалося причинитись до скликання конференції чотирьох держав.

Секретар подав рівночасно до публичного в'їзду, що президент Рузвельт вислав був теж телеграму до Мусоліні з закликом старатися вплинути на Гітлера відбутися міждержавну конференцію.

Крім цього Ерлі виявив, що президент Рузвельт заявив теж за те, щоб до конференції закликали ще Польщу, Росію й Угорщину. Рівночасно Ерлі підкреслив, що американський уряд не має претенсій до участі в цій конференції.

ІНШІ АМЕРИКАНСЬКІ ДЕРЖАВИ ТЕЖ ЗА МИРОВОЮ КОНФЕРЕНЦІЮ.

МЕКСИКО. — Президент Карденас вислав до канцлера Гітлера і президента Бенеша телеграфічні заклики уникнути війни та згодитися на міждержавну конференцію.

Подібні заклики вислали теж уряди Еквадору, Нікарагуї й Коста Ріки.

УРЯД ВІДКЛИКАВСЯ Й ДО ЯПОНІЇ.

ВАШИНГТОН. — Секретар стейту Гол потвердив газетну вістку, що американський уряд апелював до Японії вплинути на Німеччину й не викликати світової війни.

Секретар пояснив висилку такого заклику тим, що, мовляв, американський уряд, бажаючи запобігти війні, старався робити все можливе, що тільки моглоб довести до бажаного вислід.

БІРЖА ПІД ВРАЖІНН'Ю ВІСТКИ ПРО КОНФЕРЕНЦІЮ.

НЬО ЙОРК. — На першу вістку про скликання конференції чотирьох держав до Мінхену ціни збіжжя на біржі відразу сильно обнизилися. Всетаки вагання не були такі сильні, як на європейських біржах.

Заграничні монетні курси були в середу рано дуже низькі, але потім сильно піднеслись.

ПАСАЖИРСЬКІ КОРАБЛІ ВІДПЛИВАЮТЬ БЕЗ ПАСАЖИРІВ.

НЬО ЙОРК. — У той самий час, як корабельні лінії не можуть настановити досить місць для подорожніх, що вертаються з Європи до Америки, кораблі європейських ліній відпливають з Америки майже порожні.

Німецькі кораблі навіть не пробують набирати пасажирів, але, причаливши до берега й висадивши мерців своїх пасажирів, іще скоріше вертаються назад, навіть не набираючи пасажирів, бо так їм приказав німецький уряд. „Бремен“ відіхав у середу згідно з розкладом їзди, але відмовився взяти майже всіх пасажирів, що вже закупили на ньому місце. Корабель „Ганза“ не прийняв 270 пасажирів. Кораблі були видно під напів воєнними приказами.

КОРАБЕЛЬ УТІК ПЕРЕД МИТОВОЮ КОНТРОЛЕЮ.

САН ХВАН (Пуерто Ріко). — Німецький корабель „Йоганнес Рер“ вийшов із цього порту, не піддавшись приписаній митовій ревізії. Кораблик американської прибережної сторожі пустився за ним у погоню, але не дігнав.

ОСТЕРІГАЄ ПЕРЕД ШИРЕННЯМ ВПЛИВІВ ІТАЛІЇ Й НІМЕЧЧИНИ.

КВІБЕК (Канада). — На річній конференції Канадської Торговельної Палати виголосив американський газетар Джеймс Карсон остерогу до канадців і американців перед пропагандою, що, мовляв, її ведуть у краях латинської Америки диктатори за поширення державних впливів Італії й Німеччини.

РОЗКРИВАЄ НАШІСТИЧНУ ПРОПАГАНДУ В АМЕРИЦІ.

ВАШИНГТОН. — Перед конгресовим комітетом Даеса станув знову як свідок Джан Меткаф, дослідник комітету. Одій в уніформі Німецько-Американського Бунду, нацистичної організації в Америці, до котрої свідок приступив, щоб її шпигувати, свідок зізнав, що Бунд веде тут широку пропаганду, диктовану з Німеччини. Він пропонував летючку Бунду, в котрій Бунд закликає членів на святкування прилучення Судетів до Німеччини вже 2 жовтня.

Свідок зізнав, що Бунд підтримують деякі американські фабриканти, настроєні по фашистськи.

КАЖУТЬ ПЛАТИТИ ПОДАТКИ ЗА ЗРУЙНОВАНІ ГУРАГАНОМ ДОМИ.

НЬО ЙОРК. — Міські податкові урядники кажуть, що власники домів, знищених останнім гураганом, мають заплатити за них податки за б'ючий фінансний рік 1938—1939. Мовляв, так постановляє закон.

ОСТАННІ ВІСТІ

АНГЛІЯ РЕКВІРУЄ ПАСАЖИРСЬКІ КОРАБЛІ.

ЛОНДОН. — У той час, як у Мінхені відбувалися перші наради чотирьох прем'єрів в цілі замирення світу, заряд англійської корабельної компанії „Гвайт Стар Лайн“ подав до відома, що корабель „Акви-танія“, який мав відіхати до Америки 1. жовтня, із незалежних від компанії причин не відіде, а пасажирів мусять шукати собі місця на іншому кораблі. За найновішим урядовим розпорядком про мобілізацію англійської флотії, приватні кораблі підлягають потребам уряду.

НАСТРОЇ ПРЕМ'ЄРІВ ДОБРИ.

МІНХЕН. (29. вересня). — Останні радіові депеші з Мінхену доносять, що в часі перерви між нарадами французький прем'єр висказався з доброю надією про вислід тих нарад. Наради мають брати під увагу дійсно важні справи, і то не лише з середньої Європи. В часі обідів всі прем'єри весело розмовляли і були в дуже доброму настрою.

ЗАСІВАЮТЬ ПШЕНИЦЮ НА ВИСТАВІ.

На виставовій площі в Нью Йорку заорано й засіяно пшеницею чверть акра землі. Цей засів має бути частиною експонату одної пекарні. Заорав землю й засіяв президент одного шойорського банку, що в молодості був фермером.

ПОСАДНИК МІСТА МОБІЛІЗУЄ МІСЬКІ АВТА.

Ньюйорський посажник Ля Гвардія проголосив виняткову потребу возів до перевозу товарів як наслідок страйку візників. Він мобілізував усі вантажні авта міського департаменту санітації та приказав їм перевозити, доконечного потрібні товари, як поживу й ліки. Внаслідок страйку в деяких крамницях дається вже відчувати недостача товару. Відноситься це передовсім до важкого товару.

НАРАДИ В МІНХЕНІ.

МІНХЕН (Німеччина, 29. вересня). — Нині в год. 12:30 на європейській час розпочалися наради між чотирма прем'єрами: Гітлером, Мусолініем, Чеймберліном і Даладієм. Місто завалене журналістами й спеціальними післянцями з цілого світу. Всі з затаєним відходом слідять за тим, що говорять прем'єри. В їх руках спочиває тепер мир чи війна цілої Європи, а може й цілого світу. Покищо нікому не вдалося вивідатись, як поступають наради. В 3. год. попов. перервано наради й прем'єри пішли на обід. Чеймберлін вийшов з будинку разом з Даладієм, а Гітлер разом з Мусолініем. Куди вони звідтам удалися, не відомо. По односторонній перерві наради знов будуть відбуватися. З достовірних джерел подають, що ті наради закінчатся сьогодні вечором, а можливо будуть відбуватися впродовж ночі. Завтра вранці вони мусять закінчитись.

НЕМА ОХОЧИХ ВСТУПАТИ ДО СОВЕТСЬКИХ ШКІЛ.

„Комсомолец України“ з 1. 9. доносить, що в Україні є 1 інститут і 4 техніки фізкультури. Їм бракує студентів. До харківського інституту прийшло 65 заяв, замість 198. Неохоту вступати в ту школу пояснюють тим, що студенти не мають де жити. Харківська тренерсько-спортова школа дістала 64 заяви, замість 167. Київська техніка дістала 78 заяв, а треба було 200. Цифри говорять самі за себе. Держава дає на студії стипендії, а студентів нема. Стоїть відкрити питання, чому. Відповідь: стипендії не вистарчають на життя, студенти не мають потрібні товари, як поживу й ліки. Внаслідок страйку в деяких крамницях дається вже відчувати недостача товару. Відноситься це передовсім до важкого товару.

ЧЕХИ ЗДАЮТЬСЯ НА АНГЛІЮ І ФРАНЦІЮ.

МІНХЕН. — На руки Чеймберліна й Даладіє чеський уряд вислав ноту, в якій говорить, що Чехословаччина далі стоїть при тій обіцянці, яку дали Англія і Франція тижень тому, а саме, що погодиться на відступлення мирним шляхом судетських німців. Це скріпило добру віру у вислід нарад у Мінхені.

ПОЛЬЩА ГРОЗИТЬ НАСТУПОМ НА ЧЕХОСЛОВАЧЧИНУ.

ВАРШАВА. — Польський уряд подав дотичним державам меморандум, що коли Чехословаччина не заспокоїть польських домагань, то польська армія в наступну суботу вмищує на чехословацьку територію.

ЗВИШКА НА ЛОНДОНСЬКІЙ БІРЖІ.

ЛОНДОН. — Внаслідок нових переговорів у Мінхені ціні паперів на лондонській біржі почали виразно підноситись. Деякі підскачили по кілька пунктів.

ТРАГІЧНА СМЕРТЬ СЕЛЯНИНА.

Селянин Микита Дацюк у Боголюбах коло Луцька звозив снопи з поля. В одній хвилині коні сполошилися, шарпнули, внаслідок чого М. Дацюк упав під колеса воза зо снопами. Переїханий колесами, помер після двох годин від випадку. Покійний лишив по собі ширий жаль своїх рідних і всіх сусідів. За життя він був тихою, спокійною, працювитою людиною.

НОВІ ГУРТИ „ШЛЯХТИ ЗАГРОВОДОЇ“.

Польська преса повідомляє, що в Дубенщині повстали останніми часами нові гурти „Звйонску Шляхти Загродової“: в Киндіволі, в Новому Тоці, в Беремлі й у Княгинині. Вслід за тими гуртами піде „поворот до католицизму“.

ЧОТИРИ ПРЕМ'ЄРИ НА НАРАДАХ У МІНХЕНІ

БЕРЛІН. — В останній моменті передтим, як мала вибухнути війна, Гітлер змінив свою думку і замість звертатися до зброї ще раз звернувся до дипломатичних ресурсів. У висліді він вислав телеграму до трьох держав, Франції, Англії й Італії, щоб їх представники зіхалися негайно до Мінхену і пробували розв'язати теперішнє положення мирно. Свої воєнні кроки Гітлер відтягнув тільки на 24 години. Колиб і ці чергові наради хилили, то цілком певно вже вибухне світова війна.

На ці наради вийшли прем'єри трьох держав: Мусоліні, Чеймберлін і Даладіє. На них, зрозуміло, буде і Гітлер.

ЧЕЙМБЕРЛІН ДІСТАВ ЗАПРОШЕННЯ В ЧАСІ СВОЄЇ ПРОМОВИ В ПАРЛЯМЕНТІ.

ЛОНДОН. — У тім часі, коли Чеймберлін виголосив у парламенті промову, в якій вивислював свою загальну політику й підкреслював грізне положення, післанець приніс депешу від Гітлера, запрошуючи Англію до чергових мирових переговорів. Депешу віддано міністрові Галіфаксові, який прочитав її з великим зворушенням. Описав він подав депешу іншим міністрам; вони також читали її з великим зворушенням. Цілий парламент закричав, що щось сталося, тільки Чеймберлін не знав про це. На закінчення його промови йому підсунуто телеграму. Він прочитав її і заповів зворушливо парламентові, що ще є надія на вдержання миру. По його обличчі котилися сльози.

МУСОЛІНІ І РУЗВЕЛТ НАТИСНУЛИ НА ГІТЛЕРА.

БЕРЛІН. — Депеші президента Рузвельта викликали велике вражіння на Гітлера. Він зрозумів, що це означає втручання Америки до європейських справ і що Америка не стоїть по німецькій боці. Друга депеша озлобила німецький уряд до тої міри, що він рішив не відповідати на це Рузвельтові. Тільки передові газети відповіли в тім тоні, що Америка не визнається в європейських справах; також вона до одних приміює засаду самоозначення, а другим її відмовляє.

Та більше ніж президент Рузвельт поділав на Гітлера Мусоліні. Він говорив з Гітлером цілу годину й наклонював його до переговорів. Правдоподібно Мусоліні натякав, що Італія вразі конфлікту буде нейтральна.

НАДІЮТЬСЯ ШИРОКОГО УСПОКОЄННЯ ЄВРОПИ.

РИМ. — В урядових кругах сподіваються, що тепер приїде до далеко йдучого успокоєння в Європі і на нарадах в Мінхені поладують не лише чехословацьке питання, але також еспанське й багато інших, та в той спосіб поставлять європейські відносини на сильних мирних основах.

Всетаки Вірджінію Гайда, „голосник“ Мусоліні, сказав, що не треба мати занадто великих надій, а треба бути приготованим на все. Мусоліні зарядив відтягнення італійських „добровольців“ з Еспанії, і це пояснюють тим, що він тепер хоче чимскорше поладити спір з Англією та ввести в життя англійсько-італійський договір.

В ЛОНДОНІ ВЕЛИКЕ УСПОКОЄННЯ, АЛЕ...

ЛОНДОН. — На вістку про нову конференцію в Мінхені повстало велике духове відпруження в Лондоні. Та всетаки міністер Саймон закликав населення не дуже захоплюватись надіями, а далі тяжко працювати над приготуванням до війни. Мобілізація англійської флотії і летунства, а також армії, відбувається далі, а також далі роздають газові маски і копають сховки.

МОБІЛІЗАЦІЯ В ФРАНЦІЇ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ.

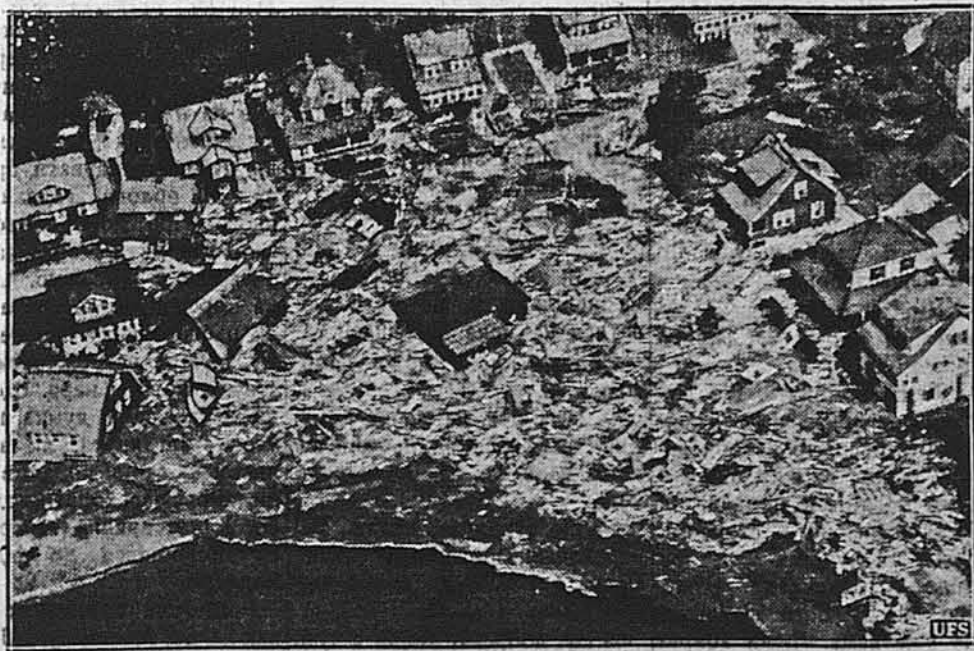
ПАРИЖ. — У Франції вістка про нову конференцію також навляла французів добрими надіями на мир, але приготування до війни продовжуються з певним розгоном. Французи думають, що та конференція або поладить багато інших спірних справ та викличе загальне успокоєння в Європі, або закінчиться невдачею і негайною війною.

ЧЕХИ НЕСПОКІЙНІ.

ПРАГА. — На вістку про нову конференцію чехи втихли. Вони самі не знають, чи тішитися чи сумувати. Вони раді, що на хвилю відвернено війну, але бояться, щоб великі держави не погодилися їх коштом. Уряд заповідає, що ні на один волосок не піде далі від тих обіцянок, які дав Англії і Франції.

ГЕБЕЛЬС ЗАПЕВНЯЄ НІМЦІВ.

БЕРЛІН. — Міністер Гебельс виголосив промову, в якій запевняв німців, що Гітлер ні на один волосок не відступить від своїх домагань і вповні додержити свого слова.

ГУРАГАН.

Вид з повітря на морське побережжя коло Покасету, Кейп Код, у стейті Масачусетс, де морські хвилі зруйнували багато домів.

"СВОБОДА" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and Holidays
by the Ukrainian Press and Book Company, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.
За оголошення редакція не відповідає.
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
3 Канади належить посылати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

СКРИСТАЛІЗОВАНЕ СТАНОВИЩЕ

Обміна думок між німецьким канцлером Гітлером і британським прем'єром Чеймберліном, заявив чехословацького уряду, закликати президента Рузвельта й відповіді на неї з боку чехословацького президента й німецького канцлера, далі промови Гітлера й Чеймберліна остаточно скристалізували протилежні собі становища провідних урядів світу, що тепер стоять на передодні найбільшого зудару людських сил із собою.

Спів між державами зводиться передовсім до питання, чи мають Німеччина й Чехословацька повести з собою переговори. Німеччина стоїть на становищі, що їй нічого з Чехословацькою говорити, що Чехословацька може мати мир, як лише його хоче, а цей мир може мати, приймаючи німецькі домагання негайного відступлення судетських країв. Це становище Німеччина виправдує положенням німецької меншини в Чехословацькій, положенням, яке німецький уряд представляє несправедливим, страшним і нетерплячим проволочи. В цей спосіб з справою миру получена територіальна справа. Гітлер запевняє, що домагання Судетів це його останнє територіальне домагання в Європі.

Чехословацький уряд зняв становище, що він годиться в засаді на відступлення Судетів, але не може їх відступати, аж дістане міждержавну гарантію, що по відступленні судетських країв цілість чехословацької держави буде захована.

Англійський уряд зняв становище, подібне до чеського. Мовляв, відступлення судетських країв Німеччині вже признане в засаді; не погодженося про спосіб і розміри його переведення. За це повинні піти міждержавні переговори. За судетські краї війни не вільно починати. Держави повинні прямувати до миру за всяку ціну. Війна може бути лише тоді, як одна з держав забажала добути гегемонію над усім світом. Британський прем'єр підсував підозріння, що про це йде німецькому канцлерові. Мовляв, Англія не піде до війни за Судети, але піде боротися за свободу світу від панування одної держави.

Американський уряд зняв у кризі виразно мирне становище. Не вмішуючися в саму суть справи, президент Рузвельт радить вирішувати всі спірні справи дорогою мирної конференції. Він каже, що всі війни, а світова війна зокрема, доказали безплідність усякої війни. Війна ніякої квестії не вирішує. По всякій війні приходить говорити на конференції: отже чому ж би не говорити тепер, війни не вийши?

Становище Чехословацької, Англії й Америки даються з собою погодити. За те становища цих держав і становище Німеччини непримирні: щоб довести до згоди між цими державами, хтось мусить з свого становища уступити або знайти якийсь компроміс між ними. Від цього, чи хтось уступить або чи знайдеться такий компроміс, залежить питання: чи буде війна?

Володимир Островський. ПІД ЗНАМ'Я ХРЕСТА ПОВІСТЬ з часу охрещення Руси-України в 988 р.

В моменті, коли догорали рештки ідолів, пішов страшний дощ з громом і блискавками, залив вогні, змив вугілля й попел ідолів і поніс у Дніпро.

Вранці кияни зжахнулися: богів не було.

Тихошині люди метушилися в городі й вигукували:

— Перун уночі зчинив прох з богами й попав у їх. Перун зрадник! Треба покарати його! На смерть Перуна!

Вістка, що Перун уночі спалив громом своїх товаришів-богів, вдарила в темних людей сильніше, ніж вдарили вночі громи. З усіх сторін бігли вони на гори, щоб на власні очі переконалися, що від богів денеде залишилися тільки вугілля.

Тихошині й Сердегурові люди в той час купчилися біля Перуна, погрозували йому кулаками й кричали:

— Ти зрадник! Ти розбійник! Повіси тебе треба! Спалити, як спалив ти богів.

Олена домірковалася, хто так зручно знищив богів, і аж стрибала від радості. Вівіян

лише підсміхався в бороду:

— І хто би то думав, що Тихоша вміє робити богам такі збитки? Цікаво, що він зробить із Перуном?

Щоби помогти Тихоші, Олена, Вівіян, її кляччю та приятельки розгорнули таку страшну агітацію проти Перуна, що якби він міг чути й бігати, то напевне втік би з гори й кинувся в Дніпро.

XVII.

ШИРОКІ ПЛЯНИ.

Вже другого дня по повероті до Києва Володимир, залишаючи самотню жінку, взявся закінчувати своє велике діло, яким жив майже рік. Після перемоги над грецькими імператорами він уже не хотів задовольнитися малим: тепер його метою стало — цілковито зліквідувати поганство й ціле своє князівство навести під знамя хреста й створити велику, міцну державу.

Розумів він добре, що якби його намір охрестити цілий нарід не вдався, то це було б утратою моральної сили й

ЗАНИК КУЛЬТУРНОЇ АВТОНОМІЇ УССР

(Докінчення)

Згаданий нами твір В. Катаєва ніякої літературної вартості не має. Проте урядова совєтська критика виставляє його як „один з найкращих творів сучасності". А це тому, що крім „совєтського патріотизму" ціхується цей твір іще „громадянським патосом". Останній полягає в тім, що в повісті Катаєва перебігають російські речення і слова з уривками віршів Шевченка та з українськими реченнями й виразами. Критики пишуть, що, мовляв, українські герої повісті довго жили серед російського народу і тому їх мова є помішана. Коли твір з'являється в такій покаяній українсько-російській мові, то це, мовляв, найкраще відповідає „соціалістичному реалізму".

У такій самій псевдолітературній площині примушена обертається також совєтсько-українська драматургія. За одного з найчільніших її репрезентантів вважає сьогодні совєтська критика Олександра Корнійчука. Остання п'єса цього автора („Правда") є справді типова для цілої підсовєтсько-української сучасності. Дія п'єси аж надто невибаглива. Український селянин Тарас Голота шукає правди, але не може її знайти. Тому він мандрує пішки залізничним шляхом до Сибіру. В той самий час повертається тією ж залізницею до свого рідного Петербургу москаль-робітник Рижов з донькою Наталкою. Українець зустрічає москаля і внаслідок взаємного запізнення виникає між обома дружба. Діється це в 1917 році. Голота опиняється в Петербурзі, де він знаходить... правду. Показує її українцеві Рижову, з яким особисто запізнався Голота. Ось і все.

Коли совєтсько-українські театри, що, до речі, обсяджені сьогодні головно режисерами й артистами неукраїнського походження, примушені показувати невибагливі публіці зпоміж „стакановців" і комуністичних функціонерів такі п'єси, як згадана нами „Правда" Корнійчука, то цим пропаганда

„совєтського патріотизму" і „громадянського патосу" в УССР ще не вичерпується. В опрацьованій по большевицькому опері Чайковського „Мазепа" показують у Києві українського гетьмана як ласого на гроші запродавця-зрадника. Проте чільний совєтсько-український критик (Гозенпуд) не задовольнився й цим і порадив артистам зробити постать Мазепи по большевицькому ще більш гідною „презирства совєтського глядача". Цікаво, що поруч з оперою „Мазепа" на українській оперовій сцені в Києві виставляв російська драматична сцена в українській столиці п'єсу „Суворов". Історичні російські генерали Суворов, Баграціон і Мілорадовіч представлені там як „герой-визволителі великого російського народу", що розбили могутнього „інтервента". В Театральному Інституті в Києві провадять навчання за системою московського режисера Станіславського. Є при тому Інституті також і окремий (єдиний в УССР) жидівський факультет. Щодо останнього явища, то це ніяк не випадок, бо власне в УССР зосереджені всі центральні совєтсько-жидівські наукові, академічні та культурні товариства. Київ і Одеса служать у сучасній добі для світового жидівства більшими культурно-жидівськими осередками, ніж столиця Палестини з її жидівським університетом.

Совєтсько-українська фільмова продукція присвячена пропаганді совєтської партії і держави. Отже тематика фільмів дуже проста: „Єдність народів СССР", „Могутня Червона Армія", „Совєтський Патріотизм" — це основні гасла. Дороговкази для фільмових режисерів. По розгромах совєтсько-української фільмової організації УССР закидають підсовєтську Україну фільмами з Москви і Ленінграду. Більшість з них має служити плеканню „духа постійної мобілізації" серед населення. Великі розмірами фільми, як напр. „Війна починається" або „Кордон замкнений" („Граніци на замке"), переповнені мо-

— Вночі грим спалив усіх богів? Люди кажуть, що попав у їх Перун?
— Так, князю.
— А ти що думаєш?
— А я думаю, що зробив це боярин Тихоша.
— Тихоша? А не кажуть, що це я наказав попалити богів? Не бунтуються? Не плачуть, не жаліють їх?
— Ні, князю. Та й хто буде жаліти богів, які дають себе палити?

Володимир задумався.
— Іди, добре прислухайся, що говорять у городі, а до мене пришли Тихошу. Та дивися, щоб ніхто не довідався про Тихошу. Бо можуть йому кривду зробити.

Побачивши Тихошу, Володимир похмуро спитався:
— Ти спалив богів?
— Я, князю. Але хай Перун не довідається, бо буде гніватися на мене за наклеп.

Володимирове чоло випогодилося.
— Не бійся, не скажу йому. Але ти зв'язався з небезпечне діло. Щоб це не пошкодило мені.

— Не турбуйся, князю. Всі переконані, що ідолів спалив Перун і тільки до нього мають жалю.

— Ну, добре. А кияни підуть хреститися? Чи можна починаючи хрестити людей в інших городах?

— А ти, князю, сповниш те,

ментами воєнної психози. Природно, що на білому полотні (як і на задрукованому папері) виглядає червона армія наймогутнішою армією в світі, а совєтські обивателі виглядають героями і геніями. В умовах совєтської дійсності виглядає це все звичайно саме навпаки.

Над совєтсько-українською пресою, яка в сучасній добі служить виключно большевицькому помосковленню України, зупиняться тут не будемо. Заснований 1. січня біжучого року центральний щоденник „Советская Україна" російською мовою в Києві служить взірцем для решти совєтсько-української преси і сам бере приклад з московської „Правди". В біжучому році засновано в УССР дальші щоденники (обласні, вечірні — в містах, фабричні і районні) російською мовою. Київські „Вісті" щораз більше нидіють і передрукують головну урядову звідомлення та промови.

Описувати сучасне нівечення Москвою української культури це було б рівнозначним із складенням такого акту обвинувачення цілому народові, якого не знала дотеперішня історія людства. Пляндрує Москва українські культурні скарби також і в практичному відношенні. З совєтсько-українських музеїв, бібліотек та інститутів перевозять систематично цілі збірки та найцінніші пам'ятки української старовини до Москви або Ленінграду. Старовинні українські церкви, монастирі та деякі інші історичні будови знищені з наказу червоної Москви вже в значній кількості. В містах і містечках України виводують на кожній більшій площі ярмаркові пам'ятники Ленінові та іншим большевицьким провідникам, Пушкінові, Горькому і т. д.

Схема розкладання Москвою української культури досить проста, хоч і дуже вишукана. Для приборкання української інтелігенції погоджувалася Москва кілька років на згадану „українізацію". Потім настала доба „відукраїнізації". Відриваючи підсовєтсько-українське культурне життя від національно-українського ґрунту, проголосила червона Москва, що большевицький інтернаціоналізм є тотожний з новітнім „російським", причому слово „російсь-

що я скажу?
— Сповню, бо завжди радий мені добре.
— То дай мені подумати до завтра. Ти, князю, сказав на Дніпрі, що я знаю з духами. Отже хочу з ними порадитися.

Володимир поклав його на плечі.
— Добре! Приходь завтра.

Того самого вечора в домі Вівіяна можна було побачити грека Анастаса з Корсуня. Він перший підказав курсунцям думку піддатися Володимирові. Тоді, серед переляку, плачу й лементу ніхто не звернув на нього уваги. Зате, коли життя втихомирилося і люди почали згадувати про минулі дні облоги, згадали й про нього. Про його вчинок почали говорити щораз частіше, очевидно з похвалою. Але влада Корсуня могла поставитися до цього вчинку інакше, і йому почало загрожувати слідство, а потім і кара. Ще більше ялака його думка, що міг хтось підлягнути, як він написом на стрілі порадив Володимирові перекопати водопровід і цим зрадив імператорів та причинився до віддання Корсуня.

І щоб не опинитися в руках влади, Анастас утік із Корсуня до Києва, до свого товариша й приятеля Вівіяна Попандуклюса.
(Дальше буде).

ський" заступає словом „совєтський". Тому мова російська стада нараз „мовою інтернаціональною", а народ Московщини — „великим російським народом". Цей новітній совєтський месіанізм є лише плащиком для традиційної московсько-імперської захлапності серед сусідніх неросійських народів.

Придушена чоботом московсько-большевицьких окупантів розвивається українська культура в УССР не в стані. Ця обставина накладає вели-

кі й відповідальні обов'язки на всі українські землі і на всіх українців поза СССР. Знищити український нарід та його стародавню культуру не вдалося це Росії царській. Проте сплюндроване Московією в підсовєтській Україні годі буде вповні відновити. Тому українські культурні цінності, що знаходяться поза СССР, набирають в історичній перспективі особливо великої національної вартості.

М. Масюкевич.

МАНДРІВКА ПО ГАЛИЧИНІ ТА ЗАКАРПАТТІ ТОМУ СТО ЛІТ

(5)

Зараз по іспитах я взяв атестат і пашпорт, щоб вернутися у Галичину. На прощання Милошук подарував мені по одному примірнику сербських книжок, які були в нього; Колар і інші дали свої видання. Народні співанки, що саме тоді вийшли з друку, Колар дав мені за половину ціни. Я здав собі наплечник на ремінях і постановив нести на плечі свій дорогий тягар, так, як приповідка каже: „Тяжко нести, а жаль покинути". Кіляський помагав мені, коли реміні занадто відіслали. Подекуди ми їхали; в більшості перейшли пішки всю Мадяріну від Пешту до Унгвару (Ужгорода).

В Унгварі я зайшов до письменника Михайла Лучка. Він прийняв мене дуже щиро. Я сказав, що хочу по дорозі відвідати Підкарпатську Русь. Він написав мені маршрут. В Лучка я застав каноніка Чугровича й Гаджегу, які не могли надивуватися, що в Галичині говорять тою самою мовою, що й вони. Вони допитувалися, як називається то, то те. Вкінці Чугрович викликнув невідомого: „Чорт побери латину, будемо говорити по руськи" і після перекуски при плящі доброго угорського вина ми говорили до пізньої ночі. Даною маршрутою я перейшов сільськими дорогами і гірськими стежками через Геринче, Середне, Мідляниці, Брустури до Мокрої, куди село серед непрохідної лісової глуші, де я зустрів двох стрільців із рушницями, зрушених німців із німецької колонії Мокра. Батько говорив ломаним німецьким жаргоном, а син, справжній гуцул, говорив тільки по руськи. Я переночував у гуцула в руській Мокрій, а вранці став підходити на найвищий карпатський хребет. Місцевості всюди дико-гарні, мальовничі, та не було часу любоватися і я поспішав, щоб успіти пройти провал. Лісовими стежками (пляями) коло полудня я ввійшов на полонину і почув гавкання собак та дзвонення дзвіночків. Я зайшов у стаю пастих і відпочив у колобі. Пастихи нагодували мене будзайми й вурдою (овечим сиром), напоїли жентицею та показали дорогу вниз у Галичину. Какали, щоб я конче заночував у самотній хаті, а то мені прийде нощувати у лісовій пущі. Із заходом сонця я добився до вказаної курної хати, переночував і рано пішов далі. В селі Зелена гуцули зупинили

мене, бо підозрівали, що я поляк, та повели до віта. Віт, знатний гуцул із блишаною відзнакою, спитав мене з достоїнством, відповідним його урядові, одначе ласкаво та привітно, хто я, відкіля йду; а як вислухав і глянув на пашпорт із печаткою, сказав: „Я виджу, ви добрий чоловік, наш чоловік, ніхто не сміє вас зачіпати, ідіть у божу путь". Він сказав своїй жінці, щоб дала їсти; вона подала капуні, лемішку і кукурудзаний хліб. Я їв із великим апетитом, бо мій хліб із дороги мнувся ще на мадярському боці і я три дні жив овечим сиром, молоком і жентицею — а хліба за ніякі гроші не дістати в цих горах. По дорозі під селом Манявою я оглянув руїни Манявського Скита (останнього православного монастиря, що його знищили австрійці 1780 р.) і вкінці в порядку подертих чоботів добився до Коломиї, відпочив у Верешинського та знову новою дорогою пішов на Бучач, Микунці, Тернопіль у своє рідне село додому.

По скінченні духовної семінарії (1840) я виїхав до Верешинського до Коломиї. Цим разом Верешинський сказав, що рад би з мною поїхати в Карпати, вибратися на найвищу, прославлену в піснях Чорногорі. Я радо згодився. До нас прилучився ще вікарій Форманіюш, поляк мадярського походження. Зпочатку ми їхали бричкою в гори, потім із Жабя верхи, кінцями. На самому верху Чорногори ми розпрощалися: мої товариші по дорожжю вернулися з поведатями назад, а я сам один пішов безлюдним карпатським лісом, щоб відвідати північно-східно закутину Угорщини. Пашпорту я не мав, лише пертифікат від ректора семінарії, які він видавав укінченим богословом, де було сказано, що семінарія влада просить усі громадянські та військові власті дати вільно переїздити такому-то богословові, що їде в родинних справах. Із тим пертифікатом я пройшов усю північно-східно Угорщину.

(Кінець).

Це дуже злий знак наших часів, що саме найбужчі мають найменше грошей.

Щоб зловити миш, треба солонини. Людину зловиш пустою фразою.

Хто сіє бодяки, хай не ходить босо!

ДО ВСІХ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ В СТЕЙТІ КОНЕКТИКОТ!
Отсим подаємо до відома, що

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ
ВСІХ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ В СТЕЙТІ КОНЕКТИКОТ
В НЕДІЛЮ, 2-ГО ЖОВТНЯ (ОCTOBER) 1938. РОКУ
В ЦЕРКОВНІ ГАЛІ, 123 PARK STREET, NEW HAVEN, CONN.
Початок зборів у 2-й годині пополудні.
На збори повинні прийти хочено всі відділові урядники й бувші делегати наступних відділів: 10, 18, 23, 54, 59, 67, 84, 138, 250, 254, 262, 277, 350, 370, 381, 387 і 390. А члени повинні прийти прийнятні з поблизу місцевостей. Про справи У. Н. Союзу говорите гол. рекордовий секретар Д. Галичин.
221,47

Головна канцелярія У. Н. Союзу.

НАБІЖУЧІ ТЕМИ

ДАЕСОВЕ АНТИЧУЖИНСТВО.

Конгресмен Даес, котрий чиниться, що є найбільшим демографом Америки, виступив з цим новим організатором, який, за його словами, буде певно невідмінним засобом для поширення американізму.

Отже ця нова організація має поборювати всякі чужинські „ізми“, передовсім нацизм, фашизм і комунізм, та постаратися за закон про загострення імміграції й депортації. Даес каже, що вона певно доведе в короткім часі 5 мільйонів членів.

В чому має бути її велика притягальна сила, Даес не каже. Однак він каже, що організація не має побирати ніяких вкладок. Це мають той демографічний гачок, на котрий має зловитися 5 мільйонів ринок.

Та, очевидно, організація буде мати уряд, канцелярію, може й орган. Все це буде коштувати гроші. Однак Даес не думає побирати вкладок. Як же зможе ця організація зробити? Чи не піде вона слідами відомих організацій, що від членів вкладок не беруть, але дістають тайні субвенції від сил, котрим вони служать? Що в тому американського?

БЕСІДНИКИ І БЕСІДНИКИ.

В 2. годині вчора зполудня — пише „Нью Йорк Герад Трибун“ у середу, 27. вересня ц. р. — чоловіки й жінки по всіх Злучених Державах, по всьому просто світі, зібралися коло радіо з одним запитом у своїх головах: „Чи буде мир, чи війна?“ Півтори години пізніше, наслухавшись розгоряченого голосу, що викинував образливі прізвиська й фальшивання й проголошував свою зверхню волю, по вислуханні відповіді йому йому реву величезної юрби, подібного до реву якоїсь великої бестії, вони певно відвернулися, більшість із них, з одною думкою: „Отже буде війна“.

Подібне враження зробила ця промова й на інших американців. Рісників для „Нью Йорк Ворлд-Телеграму“ у своїх рисунках навіть висмівав цю промову, що йому виглядала як бійка собак з котами.

Розумніші становище заяв автор депеші до „Нью Йорк Таймсу“ з Відня, що, подаючи вістку про крикливу промову Поцефа Біркея, комісара для Австрії, додає, що віденці власне люблять крикливі промови. Власне в цьому й суть справи. Кожний нарід любить промови на свій лад: один спокійні, інший крикливі, ще інший плаксиві.

ВІДОМА ШТУКА.

Подають подорожні з Німеччини про різні цікаві заходи, яких уживає населення, щоб обійти строгі урядові заборони про сталі ціни на різні товари. Де збіжжя мало, там воно дороге. Там покушні готові заплатити за нього більше, ніж дозволяє уряд своїми заборонами.

Обходять урядові заборони в цей спосіб: Селянин продає свиню. Різник готов заплатить за неї більше, ніж каже уряд. По змозі різник купує свиню по урядовій ціні, але рівночасно купує в селянина безвартісну собаку, за котру платять гарні гроші, сподіваючись, що уряд не буде за це карати, бо уряд не подав цін на собаки.

Це нагадує українську анекдоту про козака, що, втікаючи перед татарами, молився до св. Николая за рятунок і обіцяв святому продати коня й за всі гроші: виставити йому свічку. За кілька днів на ярмарку в Лубнях козак мало що не викликав народнього заворушення, проголосивши,

ДВІСТА МІЛЬЙОНІВ ЛЮДЕЙ НЕ МОЖЕ ПОМИЛЯТИСЯ!

ЦЕ ГОВОРІТЬ Чоловік, Що Управляє Вашим Улюбленим Кінотеатром: „Так“, каже він, „я чув майже кожного, хто відвідує мій театр, про розвагу, яку дає екран. Протягом двох мінут я чув, як цей самий фільм одні з захопленням розхвалювали, а другі гостро критикували, ці самі зорі величано і „припикано.“

„Я прийшов до заклячення, що хоч ніколи не буде таких фільмів, які вдовольнили б кожного і всюди, все ж вони дають людям чимало приємності. Візьміть один фільм — і ви побачите, що більшість людей, котрі бачили його, будуть вдоволені.

„Так, так, 200,000,000 людей не може помилятися, бо стільки людей у світі йде кожного тижня до кіно-театру. Чому? Тому, що фільми можуть принести щастя великій кількості людей і то за багато нижчу ціну, ніж людський ум міг будьколи придумати. За малу оплату люди можуть іти до вигідних, даючих відпочинок театрів — холодних влітку і теплих зимою — чутися вільними, помиритися зі світом, сидіти тихо в темноті протягом двох годин і вийти з свого власного життя в інший світ. „Втеча від дійсності“, кажуть психологи, і також велика приємність у багато вигіднішому оточенні, ніж те, яке більшість з нас має дома. Фільми пройшли чималий шлях відколи я в бізнесі

і такий же шлях пройшли кінотеатри. Часами я дивуюся, чому нема більше „охів“ та „ахів“ з приводу замітних річей, які я показую на екрані, але коли подумаю про це, відповідь дуже легка.

„Сьогодні люди сприймають фільми спокійно — так як сприймають телефон і автомобіль.

„Фільми перестали бути чимось новим і заразом дивним і стали розривкою — найбільшою розривкою яку світ будьколи знав.“

Слідуючого року фільм матиме п'ятдесят років — п'ятдесят років проминуло від 6-го жовтня 1889 року, коли Мр. Едісон перший показав чудні образи, які порушувалися.

І кожного тижня, тільки в Сполучених Державах і в Канаді, понад вісімдесят вісім мільйонів людей ідуть до кінотеатрів — поділяючи романс, захоплення, мрії, любов і сміх та знайомляться з далекими країнами.

Продюцент фільму цілковито свідомий своєї відповідальності. Він розуміє зв'язок, який він має з сотнями мільйонів людей, котрих він мусить розважати — зобов'язання, які впали на нього в наслідок того, що фільм став частиною щоденного життя людей...

СЛІДИТЬ ЗА ЦИМИ НОВИМИ В СЕЗОНІ ФІЛЬМАМИ В ВАШІМ УЛЮБЛЕНИМ ТЕАТРИ:

LITTLE MISS BROADWAY
Shirley Temple, George Murphy
MOTHER CAREY'S CHICKENS
Anne Shirley, Ruby Keeler, James Ellison
PROFESSOR BEWARE
Harold Lloyd, Phyllis Welch
THE AMAZING DR. CLITTERHOUSE
Edward G. Robinson, Claire Trevor
THE CHASER
Dennis O'Keefe, Ann Morris, Lewis Stone
BARFOOT BOY
Jackie Moran, Marcia Mae Jones
ALGERS
Charles Boyer, Hedy Lamarr, Sigrid Gurie
BULLDOG DRUMMOND IN AFRICA
John Howard, Heather Angel, H. H. Warner
GATEWAY
Don Ameche, Arleen Whelan
I'M FROM THE CITY
Joe Penner, Richard Lane, Lorraine Krueger
LETTER OF INTRODUCTION
Adolphe Menjou, Andrea Leeds, Edgar Bergen
THE CROWD BOARS
Robert Taylor, Maureen O'Sullivan
MR. CHUMP
Johnny Davis, Lola Lane, Penny Singleton
KID'S SMILING
Jane Withers, Gloria Stuart
PAINTED DESERT
George O'Brien, Lorraine Johnson
RICH MAN—POOR GIL
Robert Young, Lew Ayres, Ruth Hussey
THE MISSING GUEST
Paul Kelly, Constance Moore

THE TEXANS
Jean Bennett, Randolph Scott, May Robson
RACKET BUSTERS
Humphrey Bogart, George Brent
THE GLADIATOR
Joe E. Brown, June Travis
ALEXANDER'S RACETIME BAND
Tyrone Power, Alice Faye, Don Ameche
BLOCK-HEADS
Stan Laurel and Oliver Hardy
GIVE ME A SAILOR
Martha Raye, Bob Hope, Betty Grable
SMASHING THE RACKET
Chester Morris, Frances Mercer, Rita Johnson
BREAKING THE ICE
Bobby Bren, Charles Ruggles
DARK CAPTURE
African Jungle Feature
MARIE ANTOINETTE
Norma Shearer, Tyrone Power
UNDER THE BIG TOP
George Raft, Henry Fonda, Dorothy Lamour
SPEED TO RUIN
Michael Whalen, Lynn Bari
BOY MEETS GIRL
James Cagney, Pat O'Brien, Marie Wilson
UNDER THE BIG TOP
Anne Nagel, Marjorie Main, Grant Richards
CAREFREE
Fred Astaire, Ginger Rogers
FOUR'S A CHORD
Errol Flynn, Olivia de Havilland
FRESHMAN YEAR
Dixie Dunbar, William Lundigan

I AM THE LAW
Edward G. Robinson, John Beal, Wendy Barrie
MY LUCKY STAR
Sonja Henie, Richard Greene
SING YOU SINNERS
Bing Crosby, Fred MacMurray, Ellen Drew
THREE LOVES HAS NANCY
Janet Gaynor, Robert Montgomery
BOYS TOWN
Spencer Tracy, Mickey Rooney
IN OLD MEXICO
William Boyd, Russell Hayden, George Hayes
SAFETY IN NUMBERS
The Jones Family, Jed Prouty, Shirley Deane
THE AFFAIRS OF ANNABEL
Jack Oakie, Lucille Ball
THE COMET
Wm. Gargan, Joy Hodges, Andy Devine
SECRETS OF AN ACTRESS
Kay Francis, George Brent, Ian Hunter
THE LADY OBJECTS
Lanny Ross, Gloria Stuart
JUVENILE COURT
Paul Kelly, Rita Hayworth, Frankie Darro
HOLD THAT CO-ED
John Barrymore, George Murphy
REXKAD RANGER
George O'Brien, Rita Hayworth
SONS OF THE LEGION
Lynne Overman, Evelyn Keyes
THE ROAD TO RENO
Randolph Scott, Hope Hampton
TOO HOT TO HANDLE
Clark Gable, Myrna Loy, Walter Connolly

VALLEY OF THE GIANTS
Charles Bickford, Claire Trevor, Jack La Rue
DRUMS
Sabu, Raymond Massey, Valerie Hobson
CAMPUS CONFESSIONS
Frank Albertson, Eleanor Lynn
FUGITIVES FOR A NIGHT
Frank Albertson, Eleanor Lynn
LISTEN DARLING
Freddie Bartholomew, Judy Garland
THE LAST EXPRESS
Kent Taylor, Dorothea Kent, Barbara Read
TIME OUT FOR MURDER
Gloria Stuart, Michael Whalen
FOUR DAUGHTERS
Claude Rains, Priscilla, Rosemary, Lola Lane
WANTED BY THE POLICE
Frankie Darro
GIRL'S SCHOOL
Anne Shirley, Nan Grey
KING OF ALCATRAZ
Gail Patrick, Lloyd Nolan, J. Carroll Nash
MR. WONG, DETECTIVE
Boris Karloff
YOU CAN'T TAKE IT WITH YOU
Jean Arthur, Lionel Barrymore
ROOM SERVICE
The Marx Brothers, Lucille Ball
STABLEMATES
Wallace Beery, Mickey Rooney
SUBMARINE PATROL
Richard Greene, Nancy Kelly, George Bancroft
YOUTH TAKES A FLING
Andrea Leeds, Joel McCrea, Dorothea Kent

Це оголошення видали провідні Виставці, Розповсюдженні і Продюсенти Кіно-Фільмів у Спол. Державах і Канаді. Ваша оцінка, критика і поради щодо кіно-фільмів будуть надто цінними. Посилайте їх на слідуючу адресу: Motion Picture Industry Campaign, P. O. Box 450, General Post Office, New York City.

КІНО-ФІЛЬМИ - ЦЕ ВАША НАЙКРАЩА РОЗВАГА

3 УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ФІЛАДЕЛЬФІЯ, ПА.

Похорон заслуженого союзника.

В суботу, 24. вересня ц. р., попрощали Союзні відділи з Філадельфії одного з найкращих Союзних робітників, пок. Михайла Коцюка. Його ім'я тісно зв'язане з Січовою організацією, як теж з У. Н. Союзом. Тому не диво, що на прощальну панahiду та похорон зійшлися майже всі визначні представники всіх відділів У. Н. Союзу не тільки з Філадельфії, але й з околицьних громад.

Після панahiди, в п'ятницю, що продає свого коня за 10 шагів. Як коло нього зібралася велика юрба людей, готових купувати коня за домагану ціну, козак заявив: „Так, я справді продаю коня за 10 шагів, але я продаю коня лише з отсею куркою!“ „А скількиж ти хочеш за цю курку?“ — питалися козака. „Триста карбованців!“

23. вересня, попрощав покійника д-р Володимир Галан, голова Злучених Союзних Відділів. Промовець згадав про дуже негарну вдачу нашого загалу, а це шанувати наших провідних людей величавими похоронами, а за життя обкидати їх болотом. Така доля стрінула теж бл. п. М. Коцюка.

Як оточений отаман Січі, покійний причинився до повного розгрома большевицької язви в нашій громаді; як Союзний робітник, лишив по собі зорганізований ним відділ У. Н. Союзу, а також усю свою родину в рядах цієї організації.

На похороні в суботу погрозив покійника в його домі гром. Т. Свістун від Філадельфійського громадянства, а головний радний У. Н. С. С. Слободян, від У. Н. Союзу.

На прийнятті в домі покійника гром. С. Слободян вівзав присутніх, щоб замість вінка на могилу померлого зложили жертву на Рідну Школу. Жертвували: М. Носевич \$5; по \$2: І. Зубик, В. Граб; по \$1: С. Слободян, М. Пришляк, Анна Колок, Г. Григорук, М. Чер-

кас М. Скрипник, П. Стриковський, О. Гусак, І. Говенко; по 50 ц.: І. Табака, Б. Келман, М. Бурій, І. Жмунтін. Разом \$20, які вислано через Об'єднання. Збіркою займалися: Г. Григорук та В. Стриковський.

Прощаючися з цим визначним Союзним робітником, треба висказати побажання, щоби боротьба в нутрі наших відділів не прибирала надто яскравих форм. Перед маєстатом смерті наші непорозуміння це наче забавка нерозумних

дітей, яка наносить величезні шкоди. Дякуючи усім відділам за їх ласкаву участь у похороні бл. п. М. Коцюка, уряд бр. св. Юрія, 239 від. У. Н. Союзу, вважає, що найкращим вшануванням пам'яті покійника

Уряд бр. св. Юрія,
239 від. У. Н. Союзу.

ЗАВТРА!

3 нагоди 20-літнього ювілею фірми П. СТАСЮКА, котрий святкуватись буде зниженими цінами на всякі м'яси і м'ясні продукти через цілий місяць жовтень (October), ЗАВТРА подані будуть ціни, по яких то цінах спродаватись буде до часу другого оголошення з цінами в день 7. жовтня (October 7).

Поза знижені ціни, ЗАВТРА буде в оголошенню Стасюка мала несподіванка. Не оминіть завтрішнього дня в фірмі

П. СТАСЮКА

ЗАВТРА!

УВАГА! БРУКЛИН І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

Товариство "Запорозька Січ".

Відділ 325 Українського Народного Союзу

відсвяткує величаво

30-літній ювілей свого засновання

ВЕЛИКИМ КОНЦЕРТОМ

В НЕДІЛЮ, 2. ЖОВТНЯ (ОCTOBER) 1938

ПРОГРАМА:

В СУБОТУ, дня 1. ЖОВТНЯ доведеться о. Антін Лотвич у церкві при 160 Н. 5. вул., Бруклін, Н. Я., Службу Божу з панахидою. Проситися членів і жінок померлих членів прийняти.

В НЕДІЛЮ, в 3. години, буде спільна товариська фотографія. Потім КОНЦЕРТ.

В УКРАЇНСЬКІМ НАЦІОНАЛЬНОМУ ДОМІ,

216-218 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

Вступне слово виголосить С. Заблоцький. — Хор "Української Молодіж" під диригентурою п. В. Савицького відспівав вязанку пісень. — Звіт з діяльності товариства Запорозької Січі: здасть п. Петро Малицький. — П. Андрий Цюпа відспівав солю. — Пани Павліна Діва відспівав солю. при піані пани М. Гребенська. — Пани П. Коломєць відспівав солю. — Будуть говорити свої позамісцеві бесідники, а саме: М. Мурашко, гол. пресідник у Н. Союзу; адв. М. Пізак і адв. І. Роборський.

ПО КОНЦЕРТІ БАЛЬ ДО ПІЗНА ВНОЧІ.

За добру забаву ручить Ювілейний Комітет. Вступ 45 ц. — Початок концерту в 4. год. пополудні.

BRONX, N. Y.

BRONX, N. Y.

НАРОДНА ДІТОЧА ШКОЛА

Повідомляється всіх заінтересованих родичів, що при церкві св. Воскресення в Бронкс, Н. Я., 675 E. 183 St., отворено НАРОДНУ ДІТОЧУ ШКОЛУ, до якої приймається дітей від 7 літ і вище.

226-7

Записи до Школи відбуваються,

В ПЯТНИЦЮ, SEPTEMBER 30., від год. 6. ввечір, і

В СУБОТУ, OCTOBER 1., від год. 10:30 рано.

ЗА ШКІЛЬНИЙ КОМІТЕТ:

Василь Кемак, предс.

УВАГА НЬО ЙОРК І ОКОЛИЦЯ!

10. ВІДДІЛ ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО
ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ В НЬО ЙОРКУ

улаштує

ВЕЛИКИЙ ОСІННІЙ
БАЛЬ

В СУБОТУ, 1. ЖОВТНЯ (OCTOBER 1, 1938)

В САЛІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ,
217-219 1st 6. Стріт, Нью Йорк.

Початок точно в год. 7:30 ввечір. — Вступ 40 центів. До танцю пригваритиме знана оркестра капелмейстра Івана Семена.

Смачний буфет у власнім заряді.

Весь дохід призначений на визвольну боротьбу.

Шановні Громадяни! Отсим запрошуємо Вас на цей

баль, де при звуках милої музики будете мати можливість

гарно забавитися і весело перевести ввечір. Зокрема спе-

ціальню запрошуємо молодь з Нью Джерзі і Конетикот.

227

Управа 10. Відділу ОДВУ в Нью Йорку.

УВАГА! ПРОВІДЕНС, Р. АЙ., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ГРОМАДИ

устроюється

ПЕРШИЙ ОСІННІЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, 1. ЖОВТНЯ (OCTOBER) 1938.

В САЛІ K. OF P. HALL, 380 ELMWOOD AVE., COR. POTTERS AVE.

До танцю буде пригварити дівоча оркестра.

Початок 7:30 ввечір. — Вступ 35 центів.

227

За добру забаву ручить — Комітет.

PRESS REPORTS ON UKRAINE
AND UKRAINIANS

UKRAINIANS ASK FREEDOM

500 Here Petition for End of 'Terror'

About 500 Youngstown Ukrainians signed petitions Sunday demanding independence for the Zakarpat-Ukraine sections of Czechoslovakia and protesting the "reign of terror" against the 7,000,000 Ukrainians in Poland.

Local Ukrainians, at a mass meeting in Sts. Peter and Paul's Ukrainian Orthodox Church, authorized protests on the Polish situation be sent to the Polish government at Warsaw, France, Great Britain, and the United States, and to the League of Nations. Demands for independence of the sections in Czechoslovakia will be sent to the Czechoslovakia government, France, Great Britain, Italy, Germany, and the United States.

Ukrainians here pledged themselves to support Ukrainians in Europe in their fight to set up an independent nation and to combat Czechoslovakia, Roumania, Poland, and others.

Petitions also charge that the Polish government in the last three months has closed over 200 Ukrainian Orthodox churches and cemeteries, ruined one hundred Orthodox churches or forced them to become Roman Catholic churches, using the Polish language instead of Ukrainian, and arrested numerous Ukrainian Orthodox priests.

Rev. Stephen Muslychuk, pastor of the Sts. Peter and Paul's Church, described the situation of the Ukrainians in Poland and Czechoslovakia. Charles Serednesky was chairman for the meeting and Nick Lutzen, secretary.

Organizations which signed the petitions include Sts. Peter and Paul's Ukrainian Orthodox Church; Branch 274, Ukrainian Nationalist Association; Branch 28, Ukrainian Nationalists (O.D.W.U.); Branches 135 and 91, Ukrainian Aid Association; Ukrainian-American Political Club; Virgin Mary Sisterhood; Bandurist Choir; Ukrainian Young Men's Organization, and others.

(The Youngstown Daily Vindicator, September 26, 1938).

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ. Місячний мітинг Братства св. Василія, від 168, відбувається в неділю, 2. жовтня, в годині 3. пополудні, в галі У. Н. Дому при Стейт стр. Обов'язком кожного члена бути на мітингу, бо є важні справи до вирішення, справа Союзного Дня Заучених Відділів. Пригадується довгочасним членам, щоб сповнили по можливості свої вкладки і не наразилися на суспенду. — Григорій Дячизин, предс.; Григорій Бабін, кас.; Пилип Манник, секр.

БЕТЛЕГЕМ, ПА. Збори Сестринства ім. Ольги Басаравої, від 47, відбуваються в неділю, 2. жовтня, в 2. годині. Проситися, щоб всі членкині зійшлися, бо є важні справи до пологодження. — Катерина Явна, секретарка.

Трудно.

— Хочемо прийняти до нашого товариства нових членів, які внесли б там нову, здорову, свіжу кров. Може й ви станете членом нашого товариства?

— На жаль, не можу. Я сам малокровний.

ПІТСБУРГ, ПА.

Подаємо до відома, що Братство св. Николія обходиться 6-го листопаду ц. р.

50-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ СВОГО ІСНУВАННЯ

Просимо всі товариства й братства здержатися на цей день з улаштуванням підприємств. — Уряд Бр. св. Николія.

ПОЗІР!

УКРАЇНЦІ В ДЖЕРЗІ СІТІ!

ПОЗІР!

СТАРАННИМ ОРГАНІЗАЦІЇ ЧОРНОМОРСЬКОЇ СІЧІ 2. СОТНІ В ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ.

— відбувається —

МАСОВЕ ВІЧЕ

В НЕДІЛЮ, 2. ЖОВТНЯ (OCTOBER) 1938. Р.

В УКР. НАРОД. ДОМІ, 181 FLEET STREET, JERSEY CITY, N. J. Початок у 3. годині пополудні. Вступ вільний.

Українська Громада! Організація Чорноморської Січі скликає це віче в справі виснаження програми О. Ч. С. та Залізного Фонду України, котрий то засновано цього року, на що цей фонд засновано і коли має бути зужитий. Віримо, що на МАСОВОМУ ВІЧУ не бракує ні одного свідомого патріота-українця ні українки. — СЛАВА УКРАЇНІ! Команда 2. Сотні О. Ч. С.

УВАГА! НЬО ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

ТОВАРИСТВО „ЗОРЯ”, ВІД. 69. У. Н. С., В НЬО ЙОРКУ

улаштує

ВЕЛИКИЙ ОСІННІЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, 1. ЖОВТНЯ (OCTOBER 1, 1938)

В VOLKS LYCEUM HALL, 218-220 E. 2nd ST., NEW YORK CITY.

Music by Johnny King and his Cavaliers Orchestra.

Початок: 7:30 ввечір. — Вступ 40 ц.

ELIZABETH, N. J.

ПАРОХІЯ ELIZABETH ПРИ УКР. КАТ. ЦЕРКВІ СВ. ВОЛОДИМИРА

улаштує

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

В УКР. НАР. ДОМІ, 214 FULTON STREET, ELIZABETH, N. J.

В СУБОТУ, 1. ЖОВТНЯ (OCTOBER 1, 1938)

Початок у год. 7. ввечір. — Музика першорядна Wanat's Music

227-8

Всіх місцевих і з околиці запрошає — Комітет.

У КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ В АМЕРИЦІ

повинна бути

ПРОПАМ'ЯТНА
КНИГА

ВИДАНА З НАГОДИ
СФОРМІТНОГО ЮВІЛЕЮ
УКРАЇНСЬКОГО
НАРОДНОГО СОЮЗУ

ЦІНА 2 ДОЛЯРИ.

Замовляйте в „СВОБОДІ”:

„СВОБОДА”

83 GRAND ST., (P. O. BOX 346), JERSEY CITY, N. J.

УКРАЇНЕЦЬ БУДЕ РОБИТИ
ФІЛЬМУ ДЛЯ ЕГИПЕТСЬКО-
ГО УРЯДУ.

Египетський уряд доручив нашому землякові Евгенові Деславі технічне опрацювання кіносценарія „Боротьба за добробут”, у якому буде вперше показане життя й діяльність нової египетської армії. Це перший раз чужинцеві офіційні кола звертаються до Деслава в кінових справах; чотири роки тому Деслав у Парижі зробив першу фільму литовською мовою.

Одна з фільмів Евгена Деслава французькою мовою йде тепер і в Злучених Державах. Фільма має англійську назву: „Generals Without Buttons” (Генерали без гудзиків). У цій фільмі грають 200 дітей.

Деслав, який походить з старого козацького роду, вже давно мріє зробити фільму з українського життя, фільму, яка могла б гідно репрезентувати українське мистецтво за кордоном.

Зиму 1938—1939 р. Деслав перебуває на французькій Рів'єрі. Його адреса: Eugen Deslav, Cmnium Cinematographique 21, Avenue de la Victoire, 21 Nice, France.

ГОЛОВНИЙ КОМАНДАНТ
ЧЕСЬКОЇ АРМІЇ.

Генерал Ян Крейчі, начальник чехословацького генерального штабу. Чехословацька армія має 14 дивізій, що можуть бути в часі війни збільшені до 24 дивізій.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ
КРАЄВІ

НЬО ЙОРК, Н. Я.

На народні потреби.

Управа Організації Оборони Лемківщини переслала через Об'єднання \$19, призначених на такі цілі: \$10 на піддержку ученика в Бортнім, пов. Горлиці, і \$9 на читальню в Кінськім, пов. Березів.

Даром
МІЛЕРТОН LAXATIVE

Мілертон є приємний і легкий до зажиття. Мілертон дає найкращі успіхи, коли його вживається тільки в незначній кількості, а тоді заживається його або зараз першим нічним спокійним, або по встановленню. Мілертон не виробляє прищипки. ОДНА ВЕЛИКА КОРОБКА \$1.00 встановлює майже на цілий місяць. Спеціальна оферта читачам „Свободи”:

[] \$1.00 за одну коробку Мілертону

[] \$1.50 за дві коробки Мілертону

[] \$2.00 за три коробки Мілертону

Питайте за зйомку Мілертон у вашій місцевій аптеці, а як там його не мають, то пишть до: J. S. MILLER, Inc., Dept. U., P. O. Box 628, Newark, N. J.

МИХАЙЛО КАНЮК

УКРАЇНСЬКИЙ ПОХОРОННИК

2321 W. CHICAGO AVE., CHICAGO, ILL.

Модерна каплиця.

Добра обслуга.

Ціни приступні для ВСІХ

Телефон: Armistage 4575

Тел. до дому: Seeley 0298.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,

ХІРУРГ І АКУШЕР

321 E. 18th STREET,

between 1st and 2nd Avenues,

NEW YORK, N. Y.

Tel. GRAMERCY 5-2410.

Урядові години: рано від 10 до 12. Ввечір від 6 до 8, а в неділю рано від 10 до 12.

МИРОН ЛИТВИН

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Без ріжниць, як далеко поза Ньюарком. Вразі потреби телефонуйте до нас. Обслуга широкі й чесна. — Office:

383 MORRIS AVENUE,

cor. Springfield Ave.

NEWARK, N. J.

Phone: Essex 3-5347

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНІМАЄСЯ ПОХОРОНАМИ

В БРОНКСІ, БРОУКЛІНІ, НЬО

YORK І ОКОЛИЦЯХ

129 E. 7th STREET,

NEW YORK, N. Y.

Tel.: Orchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL:

707 PROSPECT AVENUE

(cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y.

Tel. Ludlow 4-2568.

ІВАН БУНЬКО

Новий Український Удєртейкер

заряджує погребам по ціні так

низькій, як \$150. Обслуга

найкраща.

JOHN BUNCO

Licensed Undertaker & Embalmer

437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.

Dignified Funerals at low as \$150.

Telephone: Orchard 4-5083

Між жінками.

— Що ти маєш представити

ти в новій ролі?

— Гарну жінку!

— Подивляти треба, чого то

тепер не вимагається від ар-

тистів!

ТАРЗАН СМІЛИВИЙ.

(23)

Кілька разів Тарзан ударив ножем у черво крокодила і все безуспішно. Це був якийсь надзвичайний крокодил. Довкруги них червоніла вода. Крокодил кілька разів майже мав Тарзана в пащі. Замікаючи з цілої сили пащеку, він випускав з неї струї води. Але Тарзан усе виховнувся з зубів. Та з часом крокодил почав слабнути.

Його рухи вже не були такі скорі, а також не мали такої сили. Тарзан виліз йому на хребет, але він не стручав його так швидко, як передтим. Тарзан обхопив його міцно своїми ногами й, прилягаючи до хребта крокодила, рукою сягнув під його живіт. Там, на мацавши відповідне місце, шарнув порядно ножем здовж живота. Крокодил затріпався і сконав.

Переконавшись, що крокодил неживий, Тарзан почав розглядатися за дівчиною. Він думав, що вона вже на березі. Тимчасом вона пручалась у воді кількадесять кроків від нього. Переляк, а також перегони з крокодилом так її перемучили, що вона втратила всю силу далі плисти. Видно було, що вона тоне. Тарзан кинувся до неї на рятунок.

В кількох швидких рухах Тарзан добився до неї. З великого переляку вона була напів пригомна. Коли він підплив близько до неї, вона вхопила його кріпко руками і затиснула їх на шиї. З перестрахи вона так давила Тарзана, що він не міг плисти. Слова Тарзана не помагали нічого. Він побачив, що має до діла з переляканою топельницею.